

Uchwała Nr XXXV/432/2010
Rady Miejskiej w Choszczynie
z dnia 04 marca 2010 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Sulino na lata 2010 – 2017.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), w związku § 10 ust. 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220) **Rada Miejska w Choszczynie uchwala, co następuje:**

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Sulino na lata 2010 - 2017, stanowiący Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNISZĄCY
Rady Miejskiej

Bogusław Szymański

załącznik do

Uchwały Nr *XXXV/432/10*

Rady Miejskiej w Choszczynie

z dnia *04 marca 2010 r.*

Plan Odnowy Miejscowości SULINO

na lata 2010 - 2017

Gmina Choszczno

Spis Treści	3
I Wprowadzenie	4
II Charakterystyka Sulina.....	7
III Inwentaryzacja zasobów Sulina.....	10
IV Ocena mocnych i słabych stron miejscowości w której realizowany będzie projekt	11
V Planowane kierunki rozwoju Sulina do 2017r.	12
VI Opis zadania do realizacji w ramach PROW / „Odnowa i rozwój wsi”	13
VII Opis zadania do realizacji w ramach PROW / „Leader”	14
VIII Podsumowanie	14

I. WPROWADZENIE

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszeniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013”, Oś 3 „Odnowa i rozwój wsi” Oś 4 „Leader” jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Sulino.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
  - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
  - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
2. kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
3. budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
4. zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
5. odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
6. kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

LEADER jest podejściem przekrojowym, umożliwiającym realizowanie i wdrażanie celów przede wszystkim Osi 3 poprzez aktywizację mieszkańców obszarów wiejskich, budowanie potencjału społecznego na wsi, zwiększenie potencjału zdobywania środków finansowych i ich wykorzystania, a także polepszanie zarządzania lokalnymi zasobami i ich waloryzację.

Aktywizacja społeczności wiejskich wymaga włączenia do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw partnerów społecznych. Temu przedsięwzięciu służy podejście Leader.

Leader jest podejściem do rozwoju obszarów wiejskich, polegającym na oddolnym opracowaniu przez lokalną społeczność wiejską lokalnej strategii rozwoju obszarów wiejskich oraz realizacji wynikających z niej innowacyjnych projektów łączących zasoby, wiedzę i umiejętności przedstawicieli trzech sektorów: publicznego, gospodarczego i społecznego. Przedstawiciele ci tworzą tzw. lokalną grupę działania – partnerstwo międzysektorowe, które

samodzielnie wybiera projekty, a ich realizacja przyczynia się do osiągnięcia celów wspólnie opracowanej strategii. Celem takiego podejścia jest oddolne wzmocnienie spójności podejmowanych lokalnie decyzji, podniesie jakość zarządzania.

Budowa lokalnych strategii niesie ze sobą szereg korzyści, wśród których najważniejsze to lepsze wykorzystanie posiadanych zasobów (ludzkich, naturalnych), dostosowanie kierunków działania do potrzeb podmiotów funkcjonujących na danym obszarze. Ponadto podejście lokalne pomaga w wyznaczeniu pożądanych i najbardziej dopasowanych kierunków rozwoju oraz pozwala na lepsze zdefiniowanie problemów obszaru i określenie sposobów ich rozwiązania.

Dlatego też Gmina Choszczno przystąpiła do Stowarzyszenia „Lider Pojezierza”- Lokalnej Grupy Działania realizującej Lokalną Strategię Rozwoju Obszarów Wiejskich Pojezierza Myśluborskiego na lata 2009 – 2015.

Wykorzystanie środków finansowych na realizację planowanych zamierzeń w ramach Osi 4 „LEADER” jest uzależnione od ich zgodności z zapisami w strategii LGD. Planowane przez miejscową społeczność zadania wpisują się w strategię. Przyczynią się bowiem do osiągnięcia celu ogólnego Strategii „Poprawa jakości życia i wzmocnienie potencjału wsi na Pojezierzu Myśluborskim”, szczegółowego: „Nowe inicjatywy zwiększające kapitał społeczny obszarów wiejskich, przedsięwzięcia: „Żyć bezpiecznie, aktywnie i zdrowo”.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Sulino jest obszar tej miejscowości. Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany jest (przy udziale przedstawicieli gminy) z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości.

Specyfika planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej progospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. I dzięki temu może stanowić doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą

atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „mini-miasto”, wysoko zurbanizowana i konkurująca z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś”, nowoczesna, lecz ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy Miejscowości ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy Miejscowości:

1. plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe,
2. zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwia stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej,
3. dokument umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna,
4. tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy Miejscowości jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt żywiłowego przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków. Planu Odnowy Miejscowości Sulino został przyjęty Uchwałą Nr 1/2008 Zebrania Wiejskiego z dnia 05.01.2010

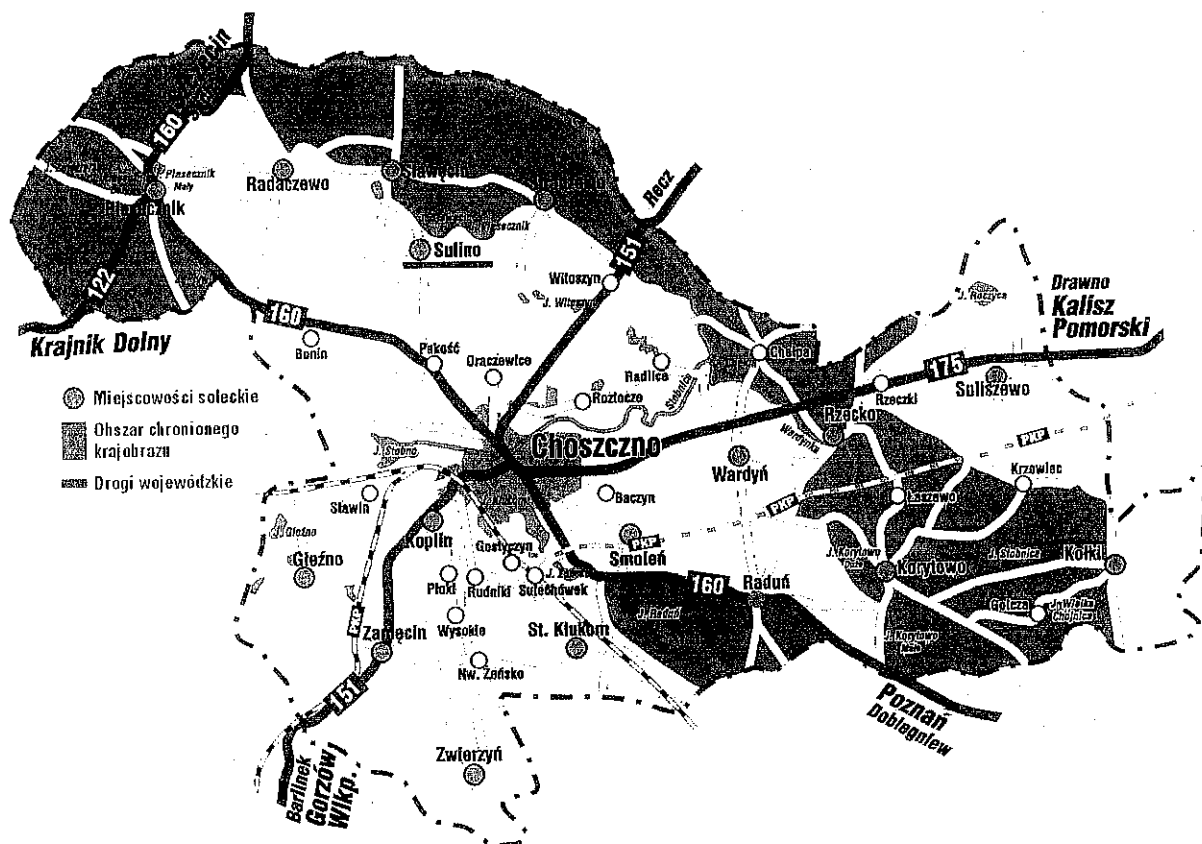
II. CHARAKTERYSTYKA SULINA

1. Położenie

Nazwy dawne: **Ebenau (do 1945 r.)**

Sulino to mała ale rozległa i rozproszona - wieś sołecka, położona ok. 4 km na północ od Choszczna. Sąsiednie miejscowości to: od północy (1,5 km) Sławęcín, od południa (2 km) Pakość. Sulino usytuowane przy lokalnej drodze, łączącej okoliczne wsie z Choszcznem.

Wieś ulokowana na Pojezierzu Choszczeńskim, po południowej stronie jez. Sławęcín i Sulino. Najbliższa okolica wyraźnie pofałdowana, o krajobrazie rolniczym, z niewielką kępą lasu po zachodniej stronie wsi.

Plan Gminy Choszczno

2. Rys historyczny

Pierwsza wzmianka - XIX w. (1830 r.)

Pierwotna własność wsi - szlachecka

- Sulino to XIX-wieczny folwark, założony w 1830 r., na gruntach należących do majątku w Sławęcínie;
- założycielem folwarku był Wilhelm Ferdinand Eben, który w 1829 r. nabył na licytacji zadłużone dobra sławęcínskie i w rok później wznosił zabudowania folwarczne;
- pierwotna nazwa folwarku to Ebens Aue („blonia Ebena”), która została uproszczona do nazwy Ebenau;

- od 1890 r. cały majątek sławęciński (z folwarkiem Słowino) kupił Gustaw Otto – rentier z Berlina;
- w 1925 r. osada liczyła 25 mieszkańców;
- w 1932 r. wdowa po Gustawie Otto była zmuszona do sprzedaży majątku na potrzeby parcelacji; w obrębie folwarku i wokół osady osadzono 39 gospodarstw chłopskich;
- do 1938 r. Sulino wchodził w skład Kreisu Arnswalde, Reg. Bez. Frankfurt, Prov. Brandenburg; następnie w ramach Regierungsbezirk Grenzmark Posen-Westprussen.

3. Historyczna forma osady

Układ przestrzenny i zabudowa

◆ **XIX w. - folwark**

Według mapy z 1890 r., która odzwierciedla pierwotne założenie folwarku, było to nietypowo zakomponowane podwórze folwarczne, złożone z czterech budynków, rozlokowanych po dwa, prostopadle do drogi dojazdowej, która od zachodu łączyła się z szosą do Sławęcina. Przed tym podwórzem ulokowane były – kalenicowo – do drogi – dwa wielkokubaturowe, przy czym jeden związany z miejscową cegielnią. Budynki murowane, pierwotnie gliniano-kamienne, następnie ceglane.

Jeszcze na pocz. XX w., z chwilą przejęcia majątku (i folwarku) przez Gustawa Otto wzniesiono nowe budynki inwentarskie i mieszkalne (ceglane), a po wschodniej stronie podwórza wytyczona była linia kolejki wąskotorowej z Choszczna do Sławęcina. W owym czasie zamknięto także cegielnię.

◆ **I poł. XIX w. - zespół folwarczny i kolonie chłopskie**

Mapa z 1934 r. odzwierciedla zmiany związane z parcelacją majątku sławęcińskiego (i folwarku Sulino). W obrębie pierwotnego założenia doszło do rozwinięcia układu przestrzennego w formie krótkiej ulicówki (na osi W – E) oraz zagęszczenia zabudowy. W sąsiedztwie każdego z wielkokubaturowych budynków inwentarsko-stodolnych dostawiono po dwa domy, tworząc nietypowe zagrody rolnicze (chłopskie). Oprócz tego historyczne podwórze folwarczne przedzielono poprzeczną drogą, która oddzielała również w/w zagrody.

Zasadnicze kolonie powstały przy kilku drogach okalających Sulino, o rozproszonej kompozycji, z dojazdami: przy szosie Choszczno – Sławęcina oraz przy poprzecznych traktach. Zabudowa o powtarzalnych układach: zagrody 3 lub 2-budynkowe, o nie-wielkiej skali obiektów lub łączonym programie użytkowym. W sensie administracyjnym w/w kolonie były administracyjnie przypisane do Sławęcina.

4. Osada współczesna

Układ przestrzenny i zabudowa

- ◆ rozproszony - krótka ulicówka i kolonie
  - obecny układ przestrzenny jest zbliżony do w/opisanego z 1934 r.;
  - w obrębie pierwotnego założenia folwarcznego jest to krótka i zwarta ulicówka, rozplanowana w układzie równoleżnikowym, a w obrębie kolonii rozproszone ciągi liniowe (przy czym z wyraźnymi ubytkami);
  - w obrębie dawnego **p o d w ó r z a f o l w a r c z n e g o** czytelne historyczne nawarstwienia, w postaci podziałów budynków gospodarczych na dwie zagrody (np. nr 14/15), do których dobudowano domy. Budynki inwentarsko-stodolne (o oryginalnej konstrukcji (gliniano-kamienne), z ok. poł. XIX w., a domy mieszkalne małe, drewniane, wtórnie otynkowane. Oprócz tego mieszkania wydzielono w pierwotnych budynkach inwentarsko-magazynowych (np. nr 12, 18).
  - z historycznej **k o l o n i m i e s z k a l n e j** zachowany jeden budynek wielorodzinny (nr 7) – murowany, 7-osioły z ryzalitem, parterowy, nakryty wysokim dachem naczółkowym z wystawką, bud. pocz. XX w.;
  - **d r o g a** wiejska brukowana, z krótką **a l e j ą** kasztanowców od dawnego podwórza do szosy; na miejscu nieistniejącej kolejki wąskotorowej zachowany gruntowy trakt;
  - zabudowa **k o l o n i** chłopskich składa się z niewielkich zagród, 3-budynkowych, o niewielkiej skali obiektów (w tym z ubytkami budynków gospodarczych). Budynki o zróżnicowanej konstrukcji: murowano-drewniane (odeskowane) oraz w całości drewniane – np. przy drodze do Sławęcina; wzniesione w l. 30-tych XX w.

5. Proponowane strefy ochrony konserwatorskiej

STREFA „K”

- ❖ **aleja kasztanowców** – w osi brukowanej drogi dojazdowej do dawnego podwórza folwarcznego.

6. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

grodzisko	645	K1.I.6801/37/70 21.11.1970
-----------	-----	-------------------------------

7. Obiekty chronione (ewidencja konserwatorska)

obiekty wymienione w pkt. 5.1. oraz:				
1	dom mieszkalny (czworak)	nr 7	mur.	pocz. XX w.
2	bud. inwentar.-magazynowy z częścią mieszkalną	nr 12	mur.	pocz. XX w.

8. Zmiany w krajobrazie kulturowym

- historycznie przekształcona (w l. 30-tych XX w.) forma przestrzenna i struktura zabudowy, z pojedynczymi budynkami XIX-wiecznego podwórza folwarcznego,
- ubytki w zabudowie zagród kolonijnych, a także opuszczone gospodarstwa.

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SULINA

1. Ludność Sulina

Sulino to mała – aczkolwiek rozległa i rozproszona - wieś sołecka, położona ok. 4 km na północ od Choszczna. Sąsiednie miejscowości to: od północy (1,5 km) Sławęcín, od południa (2 km) Pakość. Sulino usytuowane jest przy lokalnej drodze, łączącej okoliczne wsie z Choszcznem. Wieś ulokowana jest na Pojezierzu Choszczeńskim, po południowej stronie jez. Sławęcín i Sulino. Najbliższa okolica jest wyraźnie pofałdowana, o krajobrazie rolniczym, z niewielką kępą lasu po zachodniej stronie wsi. Na dzień 31.12.2009r. Sulino zamieszkiwało 131 osób, w tym 34 nieletnich i 97 osób dorosłych. W Sulinie funkcjonuje Kolo Gospodyń Wiejskich, jednak brak miejsca do spotkań znacznie ogranicza działalność KGW.

2. Komunikacja drogowa

Wieś usytuowana jest przy lokalnej drodze, łączącej okoliczne wsie z Choszcznem. Na terenie miejscowości funkcjonuje tylko komunikacja autobusowa PKS.

3. Rolnictwo i gospodarka

Sulino jest wsią rolniczą. Ziemia rolna uprawiana jest przez rolników indywidualnych. Źródłem utrzymania mieszkańców jest także praca w sferze produkcyjno – usługowej, handlowej. Obecnie w bazie ewidencji działalności gospodarczej zarejestrowane są tu 4 podmioty gospodarcze. Ponadto źródłem utrzymania pozostają renty, emerytura i zasiłki dla bezrobotnych.

4. Infrastruktura techniczna

Sulino jest wsią zelektryfikowaną. Stan sieci określa się jako dobry. Zwodociągowana pobierająca wodę z ujęcia w Radaczewie. Jest wsią skanalizowaną, podłączoną do oczyszczalni ścieków w Choszczynie. Sulino nie posiada sieć gazowej. Do miejscowości podłączona jest telefonia stacjonarna jak i komórkowa.

5. Środowisko przyrodnicze

Wieś ulokowana jest na Pojezierzu Choszczeńskim, po południowej stronie jez. Sławęcina i Sulino. Najbliższa okolica jest wyraźnie pofałdowana, o krajobrazie rolniczym z niewielką kępą lasu po zachodniej stronie wsi. Wieś leży w obszarze chronionego krajobrazu „Choszczno – Drawno”, obejmującego południową część korytarza ekologicznego o roli krajowej. Użytkowane w większości ekstensywnie łąki tworzą doskonale siedlisko dla gatunków takich jak derkacz, bocian biały, bąk. Cały obszar odznacza się wysokimi walorami krajoowymi.

W okolicach Sulina znajduje się rezerwat przyrody „Łęg koło Sławęcina”. Jest to krajobraz ekologiczny tiokompleksów naturalnych i półnaturalnych wymagający ochrony kompleksu leśnego i układu biotopów w dolinie małego ciek.

IV. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ REALIZOWANY BĘDZIE PROJEKT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach miejscowości i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach miejscowości ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego).

Ponadto dla stworzenia lepszych podstaw do oceny sytuacji społeczno- gospodarczej w miejscowości Sulino zwołano zebranie, na którym przeprowadzono ocenę komfortu życia mieszkańców w stosunku do innych podobnych miejscowości w gminie oraz ocenę trendów w życiu społeczno – gospodarczym na przestrzeni ostatnich lat.

Mocne strony miejscowości	Słabe strony miejscowości
<ul style="list-style-type: none"> - Walory przyrodnicze - Aktywna społeczność lokalna - Głębokie tradycje kulturowe - Brak zakładów produkcyjnych zanieczyszczających środowisko. - Dobrze rozwinięta sieć telefoniczna. 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej - Ubożenie społeczeństwa - Zły stan techniczny budynku świetlicy wiejskiej. - Nienajlepszy stan techniczny dróg, - Niska jakość życia w aspekcie kulturalnym i wypoczynkowo-rekreacyjnym. - Brak miejsca do spotkań mieszkańców wsi. - Brak możliwości bezpiecznego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Korzystanie ze środków funduszy unijnych - Wspólne działania na rzecz dobra mieszkańców - wioski w ramach różnego rodzaju stowarzyszeń. - Rozwój agroturystyki 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak dostatecznych środków finansowych na realizację niezbędnych inwestycji dla rozwoju wsi - Degradacja nawierzchni dróg lokalnych - Słaba promocja miejscowości - Migracja młodych i wykształconych mieszkańców Sulina do miast.

V. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU SULINA DO ROKU 2017

Przeprowadzona analiza zasobów Sulina, ocena słabych i mocnych stron miejscowości a przede wszystkim sugestie mieszkańców pozwoliły na stworzenie zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na

terenie wsi. Biorąc także pod uwagę inwestycyjną politykę Gminy, a także jej zasoby finansowe w okresie krótkoterminowym planowanymi do realizacji zadaniami są:

	Nazwa zadania	Okres realizacji	Szacunkowy koszt zadania/ w tys.
1	Budowa bezpiecznego miejsca aktywności ruchowej na terenie wsi	2010	50
2	Remont świetlicy wiejskiej – w ramach zadania „Odbudowa i przebudowa świetlic wiejskich w Gminie Choszczno III etap	2010/11	229
4	Budowa wodociągu grupowego w tym Sulino i Kol. Sulino / odcinek sieci $\varnothing$ 160mm.	2014 - 2016	2.787

Dzisiaj jednak nie można podać dokładnego harmonogramu realizacji planowanych inwestycji. Koszty inwestycji mogą również ulec zmianie. Głównym źródłem sfinansowania inwestycji wskazanym przez mieszkańców będzie Oś 3 i 4 w ramach PROW, POIiŚ a także Fundacja Wspomagania Wsi.

Wyżej wymienione zadania możliwe będą do realizacji głównie przy dużej aktywności mieszkańców umiejętnie kierowanych przez miejscowych liderów, przy odpowiednim zrozumieniu i współpracy ze strony władz samorządowych i lokalnych przedsiębiorców. Oczywiście warunkiem koniecznym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania tych zadań ze strony władz gminy, samorządów wyższego szczebla i instytucji dysponujących środkami unijnymi. Planowane inwestycje zaspokoją potrzeby społeczne i kulturalne mieszkańców Sulina a ponad to: podniosą standard życia i pracy na wsi, wpłyną na podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości i rozwój tożsamości społeczności wiejskiej a także zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy.

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Sulino spełniają warunek zgodności z zapisami zawartymi w dokumentach dotyczących rozwoju gminy tj. Strategią Rozwoju Gminy Choszczno, Planem Rozwoju Lokalnego Gminy i Wieloletnim Planem Inwestycyjnym Gminy

VI. OPIS ZADANIA PLANOWANEGO DO REALIZACJI W RAMACH PROW, DZIAŁANIE „ODNOWA I ROZWÓJ WSI”.

W ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” planuje się przeprowadzenie remontu obiektu świetlicy w Sulinie: roboty w zakresie burzenia i rozbiórki obiektów budowlanych, roboty ziemne, roboty murarskie, instalowanie drzwi i okien, roboty izolacyjne i pokrywanie podłóg i ścian, roboty w zakresie chodników, roboty instalacyjne elektryczne, roboty instalacyjne urządzeń grzewczych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych zagospodarowanie terenu wokół budynku. Zadanie to zaplanowano wstępnie na rok 2010/2011.

Celem tych działań będzie zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców Sulina, a ponad to: podniesienie standardu życia i pracy na wsi, podniesienie atrakcyjności turystycznej i rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy.

VII. OPIS ZADANIA PLANOWANEGO DO REALIZACJI W RAMACH PROW - OŚ „LEADER”

W ramach działania „LEADER” planuje się budowę bezpiecznego miejsca aktywności ruchowej na terenie wsi. Zakłada się, że projekt obejmie swoim zakresem: niwelowanie terenu, zakup i montaż urządzeń rekreacyjno- ruchowych: Ponadto posadowione będą ławeczki, kosze na śmieci. Plac zostanie ogrodzony, obsiany trawą. Zaplanowane działania są zgodne z planowanym do realizacji przez Gminę Choszczno programem „**Budowa bezpiecznych miejsc aktywności ruchowej na terenach wiejskich Gminy Choszczno**”. Program ten jest zgodny z zapisami Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Pojezierza Myśliborskiego na lata 2009 – 2015 i wpisuje się w Przedsięwzięcie II.2.4. Strategii „**żyć bezpiecznie, aktywnie i zdrowo**”.

VIII. PODSUMOWANIE

Przedstawione w niniejszym planie inwestycje, dokonana analiza stanu istniejącego na tle charakterystyki sołectwa, analiza techniczna i planowany montaż finansowy potwierdzają zasadność inwestycji i ich zgodność z potrzebami lokalnej społeczności. Realizacja inwestycji zaspokoi potrzeby dzieci, młodzieży, wszystkich mieszkańców, zapewniając odpowiednie warunki spędzania wolnego czasu. Inwestycje niewątpliwie wpłyną na poprawę jakości życia i wzmocnienie potencjału społecznego wsi, pozwolą dostosować infrastrukturę społeczną, rekreacyjno – sportową do oczekiwań i potrzeb społeczności lokalnej. Planowane inwestycje odgrywać będą dużą rolę związaną przede wszystkim ze zwiększeniem możliwości integracji mieszkańców, zapewnią warunki dla realizacji przedsięwzięć kulturalnych i edukacyjnych na rzecz aktywizacji społecznej. Planowane inwestycje wpłyną na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich, na promowanie obszarów oraz na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.